

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по развитие

2012/2136(INI)

23.1.2013

СТАНОВИЩЕ

на комисията по развитие

на вниманието на комисията по външни работи

относно въздействието на финансовата и икономическата криза върху
правата на човека
(2012/2136(INI))

Докладчик по становище: Keith Taylor

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по развитие приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава, че икономическата и финансовата криза застрашава правата на човека въобще, включително гражданските и политическите права; подчертава в частност, че тя повлия отрицателно върху достъпа до храна, здравеопазване и образование на най-уязвимите групи в обществото, както в градските, така и в селските райони, и доведе до драстично увеличаване на бедност в световен мащаб; припомня, че правителствата са длъжни да гарантират спазването на икономическите, социалните и културните права, да осигуряват защита срещу злоупотреби, например от страна на корпоративни и други частни субекти, чрез прилагането на ръководните принципи на ООН относно стопанската дейност и правата на човека, както и да разследват извършените от тези субекти финансови престъпления; посочва освен това отговорността на ЕС да предлага партньорства, които допринасят за устойчивото развитие в приемащата държава и за заетост, включващи минимални социални стандарти;
2. отбелязва, че финансовата криза се разпространи по света по различни канали, като си взаимодейства с други кризи (като продоволствената криза и кризата с горивата) с различна бързина и интензивност; отбелязва със загриженост, че по преценка на Световната банка и ООН вследствие на кризата допълнително между 55 и 103 милиона души са принудени да живеят в бедност, което застрашава напредъка по отношение на зачитането на правата на човека;
3. отбелязва със загриженост, че по преценка на Световната банка и МВФ намаляването на бедността в Африка на юг от пустинята Сахара се осъществява по-бавно, както и че приблизително още 30 000 до 50 000 деца са починали през 2009 г. в този регион вследствие на световната финансова криза;
4. отбелязва със загриженост, че вследствие на кризата положението с правата на жените се влоши, например поради полагането на допълнителен неплатен труд и увеличаването на насилието; отново подчертава съответно, че развитието на обществените услуги и ефективните системи за социална закрила са от решаващо значение за гарантиране на зачитането на икономическите и социалните права на жените;
5. припомня, че принципът на недискриминация изисква, особено в контекст на криза, положителни ответни мерки, за да се избегне непропорционално въздействие върху жените, местното население и други системно поставяни в неблагоприятно положение групи от населението, като същевременно се гарантира, че тези мерки за справяне с кризата са в полза на най-уязвимите общности, които са в най-неблагоприятно положение;
6. подчертава, че инвестициите в социалната сфера дадоха възможност да се осигури по-добра защита на бедното население по отношение на кризата и че те увеличават устойчивостта на бедните хора на сътресения; изтъква също така факта, че въпреки

кризата някои развиващи се страни постигнаха ръст от близо 4 %; подчертава, че държавите с ефективни системи за вътрешно данъчно облагане намаляват своята уязвимост на внезапни загуби на търговски данъци или приток на чуждестранни капитали; следователно призовава настоятелно ЕС да подпомага развиващите се страни да изградят прогресивни и ефективни системи за данъчно облагане, за да се смекчи въздействието на кризата върху публичните приходи с цел да се допринесе за осигуряване на средствата, които са необходими за програмите за социална закрила, и за гарантиране на справедливо преразпределение на наличните ресурси; настоява ЕС да продължи стриктно да отстоява своята позиция относно условността и ефективността на предоставяната от него помощ за развитие, в частност спрямо държавите, в които корупцията допълнително задълбочава последиците от кризата от гледна точка на нарушенията на правата на човека;

7. подчертава, че докато хората в развитите страни усещат последиците от икономическата и финансовата криза, хората в развиващите се страни са особено тежко засегнати от нея и има ограничен брой предпазни механизми, които да ги защитят; призовава за по-голяма ангажираност на ЕС в усилията за смекчаване на тези последици в развиващите се страни;
8. отбелязва със загриженост, че гражданските и политическите права са изложени на опасност вследствие на бруталните репресии на социалните протести в много държави по света; подчертава, че правото на информация и правото на участие при вземането на решения относно държавната политика във връзка с мерките за борба с кризата трябва да се зачитат;
9. изразява съжаление, че въпреки че международната общност признава неделимостта и еднаквата важност на всички права на човека, все още е трудно да се прилагат на практика икономическите, социалните и културните права; счита, че следва да се използва пълноценно Факултативният протокол към Международния пакт за икономически, социални и културни права, който дава възможност за подаването на индивидуални сигнали за предполагаеми нарушения на икономическите, социалните и културните права;
10. подчертава, че социалното напрежение доведе до нарастваща дискриминация и ксенофобия спрямо малцинствата и работниците мигранти, които спадат към най-уязвимите групи от населението, засегнати от кризата, и чиито потребности трябва да бъдат взети под внимание в рамките на мерките за борба с кризата;
11. отново потвърждава, че въпреки че световната икономическа криза представлява сериозна заплаха за упражняването на икономическите, социалните и културните права, няма основание държавите, независимо от тяхното равнище на доходи, да правят компромиси по отношение на своето задължение да зачитат основните права на човека; подчертава, че правителствата са длъжни по всяко време да осигуряват „минимални основни равнища“ на социални и икономически права, необходими за достоен живот;
12. подчертава, че равенството между половете е средство за борба с бедността сред жените, тъй като оказва положително въздействие върху производителността и устойчивите общества и води до по-голямо участие на жените на пазара на труда,

което на свой ред е свързано с много социални и икономически ползи и ползи по отношение на околната среда;

13. подчертава, че упражняването на социалните и икономическите права зависи, наред с другото, от способността на държавата да регулира финансовия пазар и да разпределя ресурсите по справедлив начин, например чрез ефективна и прозрачна система за прогресивно данъчно облагане;
14. подчертава, че мерките на правителствата в отговор на кризата трябва да бъдат не само икономически, а и социални; заявява, че с цел да се подкрепят усилията на развиващите се страни, в бъдещите споразумения за партньорство трябва да се поставя по-силен акцент върху насърчаването на по-добро управление;
15. изразява съжаление, че в условията на криза правата на жените и правата на малцинствата са обект на тежки нарушения, и настоява при тези обстоятелства да се отдели повишено внимание на борбата срещу дискриминацията, основана на пол, религия или убеждения, раса или етническа принадлежност, възраст, увреждане, сексуална ориентация или пола идентичност;
16. подчертава, че борбата с незаконните финансови потоци, данъчните убежища и спекулациите на стоковите пазари е необходима стъпка за упражняването на правата на човека, особено в страните с ниски доходи;
17. подчертава, че финансовата и икономическата криза оказва също така непропорционално въздействие върху правата на специфични групи от населението, в частност най-бедните и маргинализираните;
18. подчертава, че въпреки че последиците от кризата по отношение на гражданските и политическите права все още не са напълно оценени, е ясно, че кризата увеличи социалните вълнения, като в някои случаи доведе до насилствени репресии, и умножи случаите на незначително на основните права, като например свободата на изразяване на мнение и правото на информация;
19. припомня, че основните ценности, а именно свободата, човешкото достойнство, социалната справедливост и недискриминацията, са от първостепенно значение за устойчивото икономическо и социално развитие; подчертава по-специално универсалния характер на Програмата за достойни условия на труд на МОТ като основен принцип за гарантиране на справедлива глобализация; призовава ЕС да подкрепя основани на правата на човека действия в отговор на кризата и активно да допринася за въвеждането на минимални равнища на социална закрила в развиващите се страни, като същевременно се зачитат техните индивидуални подходи по отношение на изпълнението;
20. припомня, че упражняването на правата на човека включва, наред с другото, единно минимално равнище на социална закрила с минимални заплати, пълноценно прилагане на международните трудови стандарти и защита от крайна бедност;
21. отбелязва, че около 5,1 милиарда души, 75 % от населението на Земята, не са обхванати от адекватна система за социална сигурност, 2,6 милиарда души нямат

достъп до адекватни хигиенни условия, а 884 милиона души нямат достъп до адекватен източник на питейна вода, 873 милиона страдат от хроничен глад, близо 9 милиона деца на възраст под 5 години умират всяка година от напълно предотвратими заболявания, а 100 милиона души падат под прага на бедността, ако бъдат принудени да плащат за здравни услуги;

22. посочва, че държавите на юг от пустинята Сахара са особено уязвими на външни сътресения поради ограничената диверсификация на своите икономики и износ и поради факта, че преобладават първичните продукти; подчертава също, че незаконните финансови потоци са основно предизвикателство за развитието на Африка, което възпрепятства упражняването на правата на човека; насърчава африканските държави да започнат да провеждат системни одити на националния дълг; отново настоятелно призовава ЕС да направи борбата срещу данъчните убежища и корупцията един от своите основни приоритети и решително да насърчава международните финансови институции и институциите за развитие да постъпят по същия начин;
23. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че правата на човека наистина са защитени в рамките на всички сключени или преразгледани споразумения за търговия и инвестиции, чрез обвързващи и неподлежащи на договаряне клаузи за правата на човека; подчертава следователно, че държавите членки няма да допускат сключването на сделки, които възпрепятстват тяхната способност да спазват ангажиментите си във връзка с правата на човека с оглед осигуряване на достъп до пазарите за износ или привличане на инвеститори; настоява Комисията да осъществява системни оценки на въздействието върху правата на човека на споразуменията за търговия и инвестиции, с което да се допринесе за гарантирането на ефективно прилагане на правата на човека;
24. отбелязва със загриженост, че световната икономическа криза застрашава разходите на държавите – членки на ЕС, за официална помощ за развитие (ОПР); припомня, че разходите във връзка със световната икономическа криза се поемат непропорционално от бедните държави, въпреки че кризата започна в по-богатите страни; призовава следователно настоятелно ЕС и неговите държави членки да поддържат и изпълняват вече поетите от тях двустранни и многостранни ангажименти за ОПР, както и да постигат целите, определени в Декларацията на хилядолетието на ООН; припомня също, че държавите с бързоразвиваща се икономика също могат да играят важна роля чрез потенциалния си принос за официалната помощ за развитие;
25. отново потвърждава, че решенията, попадащи в правомощията на международните институции, като например МВФ, Световната банка или СТО, следва да бъдат в съответствие със съвкупността от задълженията във връзка с правата на човека, заложили в международните договори в областта на правата на човека.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	22.1.2013 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 24 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Enrique Guerrero Salom, Gesine Meissner, Judith Sargentini